СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 113. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 16. травня 1930. VOL. XXXVIII. No. 113. Jersey City, N. J., Friday, May 16, 1930. THREE CENTS.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ОСТРУ КРИТИКУ ЛОНДОНСЬКОГО ДОГОВОРУ

ВАШИНГТОН. — Перед сенатським комітетом для справ заграничних зізнавали секретар стейту Стимсон і Чарлз Едемс, секретар маринарки, в справі морського договору, заключеного в Лондоні. Оба вони виказували користи з договору.

Та сенатор Джансон з Каліфорнії й инші не задоволилися тими поясненнями, а стояли на тім, що договір цей кривдить Злучені Держави. Особливо накидалися на американську делегацію за те, що вона погодилася на зменшення числа кружляків і на 6-цалеві гармати. Адмірал Прет доказував, що 6-цалеві гармати краще надаються до практичного застосовання на Пасифіку як 8-цалеві, але й це не переконувало сенаторів, котрі були того переконання, що на лондонськім договорі зискали Велика Британія і Японія, а Злучені Держави стратили й упали до другорядної сили.

З тої дискусії вносять, що в сенаті прийде до дуже острої критики лондонського договору, а може й до його повалення.

БИРД ВСТУПИВ НА АМЕРИКАНСЬКУ ЗЕМЛЮ.

БАЛЬБОА. — До Панамського каналу приплив з Нової Зеляндії корабель „Рангітікі", на якім повернув до Америки полярний дослідник Бирд, котрого повитано дуже сердечно. Кажуть, що Бирд виглядає дуже добре. Тільки голова покривається щораз більше сивиною.

БЕРУТЬСЯ ДО ПІХОТИНЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Поліційний комішенер Гвейлен доказує, що більшу половину нещасливих випадків на вулицях треба приписати самим прохожим, котрі перелітають через вулиці, не зважаючи на світла й рух. Від слідуючого понеділка арештуватимуть тих, що не повинуються світлам, які реґулюють проїзд для автомобілів.

ДОКАЗУЮТЬ СУДДІ ХАБАРНИЦТВО.

НЮ ЙОРК. — З актів корабельної лінії „Ди Юнайтед Амерікен Лайнс" виходить, що суддя В. Бернард Воз мішався до винайму нюйорського причалу коли був суддею, побравши за те від компанії $250,000. Прокуратор не годен тільки знайти, де ділися ті гроші, себто де їх Воз вложив і на що зужив.

„АРЕШТУЮТЬ" ПОСЛІВ.

ВАШИНГТОН. — В палаті послів вели посли обструкцію зприводу проекту допомоги фармерам у той спосіб, що виходили з салі нарад і тому не можна було відбути голосовання.

Поставлено внесення, щоби постягати послів з ресторанів і домів. Це й сталося. Першого „приарештували" президента палати Лонґворта.

ПОСТАВЛЕНО ҐОВЕРНОРА ПІД СУД.

ШЕБОЙҐЕН (Висканзин). — Ґовернора Волтера Колера судитиме суд присяжних за виборчу корупцію.

ВИРІКАЄТЬСЯ СВОЇХ ЗІЗНАНЬ.

ВАШИНГТОН. — Скат Мек Брайд, суперінтендент Протисалунової Ліґи, оголосив заяву, в якій твердить, що це мильно подали кореспонденти, будьтоби він зізнав перед сенатським лабістичним комітетом, що акт Волстеда дозволяє виробляти приватно по домах легкі вина й пиво.

Знов офіціяльний рекорд подає, що Мек Брайд дійсно таке говорив і потвердив це кількома наворотами.

ДОЩ ПОГАСИВ.

ОЛБАНІ. — Конець пожежам лісів положив допервa дощ, принісши велику пільгу стейтови і людям.

ЗУБ ЗА ЗУБ.

МОНТЕВІДЕО (Уруґвай). — Часопис „Ля Манана" помістив передовицю, в якій взиває до створення міжнародного економічного бойкоту Злучених Держав. В артикулі тім говориться про економічний імперіялізм Злучених Держав, виявлений головно в останній тарифі. Часопис взиває не допускати американських товарів до краю так довго, поки Злучені Держави не дадуть такого самого вступу товарам инших держав.

ХОЧУТЬ УСУНУТИ ЛУЇСА.

СПРИНҐФІЛД (Ілинойс). — Зворохоблена частина майнерської юнії, яка відбула недавно свою конвенцію в Спринґфілд, намагається тепер судовою дорогою добути заборону виступати Джанови Л. Луїсови й його урядовцям як репрезентантам „Юнайтед Майн Воркерс оф Амеріка".

ЗА ОБЄДНАННЯ ЦЕРКОВ.

СТРАВДСБУРҐ (Пенсилвенія). — Д-р Дж. Річардс, президент теольоґічного семинаря реформованої церкви Злучених Держав в Ленкестер, Па., говорив перед Релігійним Інститутом в Бок Гил Фолс на тему обєднання християнських церков. Як засаду подає він 5 точок, щодо яких повинні всі погодитися. Він не добачує ніяких перешкод до обєднання з боку протестантських церков, а на обєднання з католицькою церквою прийдеться ще ждати. Але до нього, на його думку, таки прийде.

ЧИТАЮТЬ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорська публична бібліотека визичила за останній рік 15,260,253 книжок, себто на 364,922 книжок більше як у 1928 році.

В ПРУДЕНТОПОЛІСІ ЗАМКНЕНО ШКОЛИ.

Декретом президента д-ра Аффонса Камарґи з дня 9. квітня цього року замкнені отсі школи в Прудентополісі (Бразилія) на лініях: Барра Ґранде, Вісенте Машадо, Ріо де Арея, Барра Вермелля, Фазенди, Новембро, Деспраядо, Пікірі, Понте Алта. Покищо замкнено ці школи — 7 чисто українських. Ходять голоси, що зачинять ще більше шкіл. Причина відмови урядом платні учителям проста — політичне становище Українців з часів останніх виборів. У повищих школах учителювали майже самі учительки українські дівчата.

Українські школи замкнено також у кольонії Іваї і в Марешал Маллет.

ТРОХ ВТОПИЛОСЯ ПІДЧАС ХРЕЩЕННЯ.

В Ст. Луіс, Мо., на самий Великдень було бантиське хрещення в ріці Міссіссіпі. Бистра вода пірвала нігерського пастора, Р. Віліяма, діякона М. Турнера і 14-літну дівчину, що її хрестили, Віолу Луіс. Усі втопилися.

СВЯТКУВАННЯ ПАМЯТКИ Т. ШЕВЧЕНКА.

Новозасноване товариство Український Народний Союз в С. Павльо (Бразилія) скромно відсвяткувало в Сан Каетано 9. березня цей урочистий день, пригадавши землякам значіння Т. Шевченка для українського народу. Після вступного слова хор проспівав Заповіт, а один з членів Союзу прочитав реферат про життя та творчість Шевченка. Далі слідували деклямації та сольові співи.

ОРҐАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ В САН ПАВЛЬО.

Тамошні Українці заснували просвітно-запомогову орґанізацію українських робітників під назвою „Український Народний Союз". Ця орґанізація для міста Сан Павльо та його околиць. Статут влада вже затвердила і Союз розвивається добре. Осідок Союзу є в Сан Каетано.

СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН.

Страшного морду допустився недавно у Ріо Кларо (Сан Павльо) Павліно Естесіо. Користаючи з приязни, яку мав з Петром Рібейром, одної ночі він вдерся до його хати й убив на смерть самого Петра, його жінку і троє дітей. Двоє дітей ледви втікли і дали знати сусідам. Павліна арештовано і найдено при ньому зрабовані гроші 2,500 мільрейсів.

КРАДУТЬ ЕЛЄКТРИЧНІ ЛЯМПИ.

Електрична компанія в Куритибі (Бразилія) має кождого місяця клопоти з лямпами, що світять по вулицях. Майже кождого місяця кілька соток ламп пропадає. В березні вкрадено по вулицях 388 жарівок.

ДОРОГИЙ ПРОЦЕС.

В Белень (Ріо Ґранде де Норте) Бразилієць Жозе Пайва і Соуза видав процес одній фірмі, Мендес Коррея. Процес виданий ще в році 1906. Цей процес тревае 24 років, а кошти його виносять уже 54 тисяч мільрейсів. Процес ще не покінчений, бо справа опинилась перед найвищим трибуналом федеральним.

ЗАЛІЗНИЧІ ЛІНІЇ У БРАЗИЛІЇ.

На підставі статистики з року 1928 Бразилія мала 31,851,-200 кільометрів залізничої дороги. Тепер число кільометрів збільшилось на 32,000. Найбільше залізничих ліній має Мінас Жерайс, опісля слідують провінції: Сан Павльо, Ріо Ґранде до Сул, Ріо, Баґія, Парана, Сеара, Матто Ґроссо, Санта Катарина.

ЧЕСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ДЕМОКРАТИ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

Чеські національні демократи з табору відомого украінофоба Крамаржа використовують кожну нагоду, щоби заатакувати український рух та шкодити йому на кожному кроці. Ось крамаржівський орган „Народ" з дня 3. квітня пише з радістю, що до суду в Кошицях відставлено арештованих українських еміґрантів Гриця Гуменюка, Степана Полібу, Ярослава Барановського, Миколу Дашинського, Петра Глоголу та Івана Окрайкіна. Редакція цього часопису додає, що арештовані були членами „У. В. О.", що вони аґітували за відірвання Закарпатської України від ЧСР.

В тому ж числі „Народ" повідомляє, що сенатор Цурканович (народний демократ) заявив, що населення Закарпатської України начебто хоче навіки ділити долю і недолю ЧСР., домагаючись тільки автономії, при чім виявляє повну льояльність супроти чехословацької держави. Сенатор твердить, що в школах на Закарпатській Україні панує хаос, що йде боротьба за усталення мови і що у всіх школах цеї країни треба завести „руску" мову. Слід також поліпшити економічне положення цеї країни.

СТАВРОПІГІЯ ВИКИНУЛА ПЛАСТОВУ МОЛОДЬ НА ВУЛИЦЮ.

Москвофіли викинули остаточно українську пластову молодь з домівки в домі Ставропігії, не ждучи на судову румацію. Цей поступок запамятає собі ціле українське громадянство!

Та якчебудь такого вчинку наших „русских" можна було надіятися, то нечуване є те, що Ставропігія зробила це в саму велику пятницю (18. IV. ц. р.). А виконавцем був тут не хто інший, тільки сам сеньор Ставропігії, Третяк. Він звернувся до поліції, щоби вона помогла йому заняти домівку Пласту, кажучи, що дотеперішні посідачі домівки (Українське Краєве Т-во охорони дітей і опіки над молодю та його філія) випровадились, а на їх місце прийшли якісь чужі люде. Очевидно — все те було явною неправдою, бо в домівці були річи Т-ва і його піднаємця, кооперативи „Пласт". Не зважаючи на спротив присутніх членів Т-ва, поліція передала льокаль в посідання Ставропігії.

Остаточну судову румацію переведено щойно в суботу 26. IV. при асисті комісаря поліції і кількох постерунковик. Фотоґрафів, які хотіли зробити знимку возів, навантажених річами в товаристві пластової молоді, заарештовано. — („Діло").

АТЕЇСТИ.

„Комуніст" пише, що підчас Великодних Свят в Одесі відбувся зїзд діточих орґанізацій „безбожників". У нарадах узяло участь 500 дітей з усієї України. Зїзд рішив утворити раду, що має кермувати протирелігійною пропаґандою між дітворою.

ЯК СЕРБИ МУЧАТЬ ХОРВАТІВ.

У другому дні розправи проти 24 Хорватів оборонець Герви сказав, що обвинувачені дістають у тюрмі лише воду та хліб; мусять спати на самій долівці, навіть без соломи. В келіях їх сковують ланцюгами. Обвинувачений Бернардич сказав, що він невинний, в поліції признався до вини тому, що його мучили. Йому звязали руки на плечах і ноги, вішали його коміть головою. Кидали його на долівку й топтали ногами. Мучили його від 6. год. рано до 6. год. веч. Обвинуваченого били в присутности шефа поліції в Загребі.

КУЛЬТУРНИЙ ФОНД НА БУКОВИНІ.

Для охорони та піднесення української культури на українських землях під румунською займанщиною започатковано централізаційну збіркову акцію. Нею руководить кураторія так званого культфонду, в склад якої входять: д-р Вол. Залозецький, д-р Василь Дутчак, Микола Руснак, д-р Яленицький, Евзевій Прокопович, Іван Василашко, Ольга Гузар. Надзірна рада складається з трох членів. Культфонд виасиґнував уже 15 тисяч левів допомоги для українського театру, що саме тепер збирається обїздити Бесарабію.

СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЕПИСКОПА НА ВОЛИНІ.

„Українська Нива" доносить:

Як ми чули, на вимогу українського громадянства митрополит Діонізій має внести в Синод на розгляд питання про призначення на Волинь правлячого єпископа Українця. На правлячого єпископа Українця на Волині уряд давно вже дав згоду. Тепер ходить лише про справу формальну. Призначення правлячого епископа-Українця на Волині покаже, чи дійсно митрополит Діонізій бажає, щоби на Волині в парафіях був лад та спокій.

НАЙСТАРШИЙ ЧОЛОВІК В СВІТІ ЇДЕ ДО АМЕРИКИ.

До Америки збирається їхати Заро Аґа, Турок, якому є 156 літ. Американське товариство тверезости буде його показувати людям у ріжних містах, як чоловіка, що не пе алькогольних напитків і тому так довго жиє. В сього Турка є внук. Йому 100 літ.

ЗЛОДІЙСТВА В БРАЗИЛІЇ.

Злодійство ширится у Сан Павльо на тамошних залізницях. Пропадають з вагонів річи, а це все відбивається гірко на залізничих компаніях. Досі втрата компаній виносить понад один мілїон мільрейсів.

ВМЕРЛИЙ ОЖИВ.

В Мессині, Сицилія, помер селянин Томассо Ляспрада, літ 52. Його положили на катафальок, дали хрест в руки, а побіч катафальку засвітили свічки. Два дні лежав, а третього дня у вечір, коли люде зібралися і плакали, він ожив, піднявся і спитав: „А се що значить?!" Люде повтікали і вернулися аж тоді, коли вмерлий вийшов з хати на вулицю, щоби купити собі тютюну.

КАРА СМЕРТИ В АФҐАНІСТАНІ.

В місті Кабулю виконано смертний присуд на 11 прихильниках Бачі Сакао. Засуджених привязано до гарматніх дул і вистрілювши з гармат, розшарпано тіла засуджених на щматки.

АРЕШТУВАННЯ ПЛАСТУНІВ У СТРИЙЩИНІ.

Польські часописи повідомляють, що командант постерунку поліції в Моршині придержав у громаді Бережниця члена Пласту, студ. унів. Гошовського, сина гр.-кат. пароха, у хвилі, коли він роздавав запросини на посвячення прапору Загону Червона Калина в Стрию. Підчас ревізії знайдено у Гошовського по звісткам польської преси відозви УВО, тому його арештовано, а з ним і учительку народньої школи в Каліші, Любинецьку, яка йому товаришила. Після того переведено ще ревізії у ріжних молодих людей, у яких знайдено компромітуючі матеріяли і близько 10 кг. аґітаційних летючок. На основі тої ревізії арештовано дальших 3 членів позашкільного Пласту, в тому числі одну жінку. У звязку з тим проектоване посвячення прапору власти заборонили.

АНГЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА СИСТЕМАТИЧНО ПОБОРЮЮТЬ ПОВСТАНЦІВ

БОМБЕЙ (Індія). — Заступниця Ґандія, Сароджіні Найду, готує похід Індусів на державні склади соли в місті Дарасана. Місцевий дистриктовий суд видав заборону скупчуватися в районі Дарасани більше чотирох осіб разом. Також заборонено населенню носити з собою палки, ножі та инші предмети, які можуть бути вживані як зброя. Притім влада заявляє, що найменша спроба захоплення складів соли буде припинена в безоглядний спосіб. Пані Найду закликає Індусів не звертати уваги на зарядження влади та йти на її клич. Вона себе прирівнює до французької героїні Жанни Д'Арк.

Військо привернуло повний лад в місті Шолапурі, арештувавши щонайменше 200 активних ворохобників, їх провідників та аґітаторів. Арештовано в повному складі місцевий революційний уряд, який при владі був кілька годин. Всі індуські склепи замкнені й лише деякі магомеданські торгують під охороною англійської поліції. Таємний індуський революційний комітет випускає багато проклямацій, в яких апелює до населення, щоби воно боролося з „англійськими звірствами".

В північно-західній частині Індії воєнні літаки місцями бомбардували ті індуські племена, які виявляли найбільшу повстанську активність. Літаки пильно стежать за тим, щоби повстанці не збиралися в більші відділи, особливо на кордоні з Афґаністаном.

З усіх сторін Індії надходять відомости про незначні заворушення й неспокій серед ріжних індуських племен. Але ці заворушення не прибирають великих розмірів, бо своєчасно припиняються заходами поліції та армії, яка тепер веде систематичну операцію по звільненню найбільше неспокійних районів та міст Індії від повстанського елементу.

КРІВАВІ БОЇ В КИТАЮ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Нанкінське правительство повідомляє, що армія його одержала значну перемогу над військами північних ґенералів. За шість днів тяжких боїв нанкінська армія взяла в полон 10,000 своїх противників і на всьому фронті значно відсунула противника в північному напрямку.

На скільки вперті бої точаться на фронті, можна уявити собі хочби з того, що лише за два дні боїв в нанкінській армії було поранено 20,000 жовнірів. Досі ще не можна сказати, на чиїй стороні нарешті буде перемога, бо північна армія скупчує значні сили в Гонанській провінції, щоби почати наступ на дуже важний стратеґічний пункт на території нанкінського правительства, Ганков.

НІЧОГО НЕ ВИХОДИТЬ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Не зважаючи на всі старання Гендерсона допомогти італійському та французькому міністрам закордонних справ в їх переговорах зприводу обмеження воєнно-морських сил Франції та Італії, нічого не виходить з переговорів Бріяна та Ґрандія. Ні Франція, ні Італія не зробила якоїсь нової пропозиції, відмінної від становища їх підчас лондонської конференції.

Всеж оптимісти сподіваються, що з цих переговорів нарешті щось вийде, а тому можливо прийде до формальних воєнно-морських переговорів між обома латинськими державами.

НОВІ СУБМАРИНИ.

ЧАТАМ (Англія). — Тут спущено на воду величезну субмарину цілком нового типу, якого ще нема в британській фльоті. На викінченню є ще три підводні човни такого самого типу та дванацять трохи менших. Ці субмарини призначені на заміну старих, які підуть на злом.

СПІЙМАЛИ БАНДИТІВ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Румунська поліція арештувала бандитів, які ограбили американського фінансового дорадника в Польщі, Дюї, та инших, котрі їхали з ним з бенкету до Букарешту. В арештованих знайдено дорогоцінности, які бандити забрали у жінки польського посла до Румунії, та частину грошей, ограблених в Дюї та в румунського посла до Вашингтону, Давіли.

Всі арештовані бандити давно відомі румунській поліції як дуже небезпечні грабіжники.

СТАВЛЯТЬ ПЕРЕД СУД.

БРЮСЕЛЬ (Бельґія). — Нарешті закінчилося слідство в справі замаху на наслідника італійського престолу Гумберта, який відбувся в жовтні минулого року, коли італійський наслідник приїздив до Брюселі на заручини. Напасника Італійця Де Розу тепер ставлять перед суд в місті Ассізе, де він стріляв у наслідника, коли той клав вінок перед гробом невідомого бельґійського жовніра.

БОРОТЬБА З ПРОДАЖЮ НАРКОТИКІВ.

БРЮСЕЛЬ (Бельґія). — Місцева поліція арештувала 11 осіб, яких запідозрено в продажі наркотиків. Більшість арештованих є доньками та синами ріжних дипльоматів, ґенералів та взагалі аристократії. На слід їх поліція попала після смерти одного танцюриста, який був відомий наркоман.

Поліція думає, що їй пощастило захопити в свої руки одну з інтернаціональних банд, яка веде міжнародню торговлю наркотиками.

НЕВДАЛИЙ ЛЕТ.

БАНҐКОК (Сіям). — Відомі летуни Смит і Ширер, які перелетіли з Америки до Австралії, тепер хотіли перелетіти з Австралії до Анґлії. Але спроба їх не повелася, бо їх літак розбився, коли вони осідали на місцевому летничому полі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.0
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ЛЮТЬ.

Процес проти „Спілки Визволення України" викликав цілком зрозуміло велике потрясення серед усього нашого громадянства на рідній землі, а рівнож і серед еміграції в Европі й Америці. Большевики і вороги українства добачували в тім процесі тільки компромітацію української ідеї наших самостійницьких визвольних змагань. Але свідомий загал українського народа добачує в тім процесі велику стихійну силу, яка бунтується проти московського поневолення. Ніхто з нас не замикає очей на слабі сторони процесу й на саму революційну діяльність „Спілки Визволення України", на її неясну політичну структуру й таку аґрарну програму, яка думає про викуп поміщицьких земель. Все це вказує, що до орґанізації належали мрійники, проповідники, письменники, а мало було між ними практичних політиків. Коли у них було дещо назадницького з суспільно-політичного боку, то це було причіплене до орґанізації ріжними спекулянтами, котрі здебільшого жиють за кордоном і спекулювали на крови невинних щирих культурних діячів, щоби виказатися якоюсь „революційною роботою" на Великій Україні й дістати за це „пособія" від Польщі.

Червона Москва знала про це добре й тому старалася підготовити той процес, щоби використати найменший промах обжалованих культурних видних діячів і представити їх як зрадників робучого люду й ворогів української державности. Тому зааранжовано цілий ряд ріжних протестів з боку учених, робітників і селян, в яких „наші" таки люде вимагали смертного засуду. По більших містах відбувалися демонстраційні походи й віча, на яких пятновано українську контрреволюцію. А в Галичині, на іміґрації й тут в Америці большевицькі наймити пішли рівнож слідом своїх панів з Москви. Та одно дивне, чому це вони піднесли такий шум, коли харківський процес виявив по їх словам тільки цілковиту капітуляцію обжалованих і їх „Самостійної України".

Большевики люде практичні. Вони бачать, що за харківським судом криється велика небезпека. Вони бачать, що викрили тільки культурників, людей більш консервативних, які не підхожі до ніякої революції, а от і ті люде думали братися валити большевицьке ярмо. А коли могла зродитися серед того рода людей революційна орґанізація, то видно, що на Україні мусять бути ще й инші. І от страх перед тими невідомими революціонерами впроваджує большевицьких зайдів у найбільшу лють. Москва налякана ще й тим, що харківський процес довів до того, що сьогодні покидають комуністичні лави навіть ті селянські діячі, котрі працювали в партії від довгих літ. Річ ясна, покидають її в Галичині, там, де є можливість заманіфестувати в той спосіб свою зневіру щодо большевицького способу розвязування справи української державности.

В. БОГУШ.

РОСІЯ, УКРАЇНА ТА КОЗАЦЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ

Тисячелітня історія чорноморсько-каспійських теренів розповідає виразно про те, що там протягом століть точилася безнастанна боротьба поміж ріжними народами. І справді на цих теренах протягом так зв. мандрівки народів утворювалися та гинули одна за другою безліч великих і малих держав. Таксамо і колись могутня східньо-славянська держава Володимира та Ярослава впала жертвою стихійного руху ріжних азійських народів, які під проводом Татарів протягом XIII. ст. опанували були майже цілу Східню Европу. З часом спадкоємцями татарського панування стали переважно Туреччина та Москва. Крім того також Польща та Швеція використали час татарського поневолення і поширили своє панування на деякі східньо европейські терени. Протягом останніх двох століть Москва у великій мірі саме за допомогою козацької сили добилася була гегемої на Сході Европи, знесиливши Шведів, знищивши потуги польського імперіялізму та зліквідувавши турецьке панування. Нарешті на наших очах розвалилася була також російська імперія на ряд своїх складових частин. На жаль, цей процес розпаду царської Росії ускладнився утворенням пролетарської диктатури, яка запанувала не лише в Росії, а також на Україні, на козацьких землях та на теренах закавказьких і закаспійських.

Як відомо, особливо Україна та Дон і Кубань протягом кількох років (1917—1920) провадили збройну боротьбу за власну державність. Російські імперіялісти своїм втручанням в цю боротьбу, а саме на Україні за допомогою Скоропадського, а на Дону та Кубані під керуванням Денікіна, намагалися використати наші визвольні змагання з метою реставрації старого ладу та колишньої російської великодержавности. Цей факт дуже зручно використала совітська Москва, і наша визвольна боротьба наразі закінчилась тимчасовою поразкою. Проте були невикористані можливости ще десять років тому закріпити незалежну державність України, Дону, Кубані та инших теренів, якби вони по братерськи та своєчасно стали на шлях спільної самооборони і доцільно ужили свої сили в боротьбі проти Совітської Росії, а крім того зліквідували втручання в цю боротьбу російських імперіялістів та реставраторів. Наприклад, такі нині незалежні держави, як Фінляндія, Естонія, Латвія та Литва, власно з меншими силами спромоглися використати обставини та добитись свого визволення. В свою чергу відновлена Польща таким же робом не лише оборонила свою незалежність, але також захопила чимало непольських теренів.

Ми не маємо наміру цим разом зупиняти свою увагу на тих помилках, які фатально привели до панування пролетарської диктатури на наших землях. Такі помилки робилися не лише певними козацькими керуючими колами, ні, таксамо і деякі українські ґрупи завинили неменше. Навпаки нам нині слід звертати найбільшу увагу на будуччину, бо історична немезида вже протягнула свою руку над пролетарською диктатурою на Сході Европи. Себто всупереч зневірю богато людей, може і в недовгім часі там настане слушний час визволення. Проте помиляються ті, хто покладає надії на чужоземну допомогу або вірить, що занепад большевицького панування неминуче приведе до бажаного нам визволення. Ні, процес розпаду Совітського Союзу може закінчитися всякими несподіванками, коли ми не спроможемось скерувати подій на той шлях, який ми уважаємо доцільним. Це правда, що бувша Росія не припадково розпалась на цілий ряд держав, що також в будуччині цей природний розпад безперечно буде продовжуватися, не зважаючи на зусилля ріжних російських імперіялістичних ґруп його затримати шляхом усяких автономій та федерацій. Проте від нас самих залежить, чи загибіль пролетарської диктатури закінчиться нашою перемогою, чи Росія знову в тій або іншій формі вратує своє панування на просторах Східньої Европи. З нашого погляду обидві ці можливости однаково ймовірні. Себто, коли ми справді серіозно та рішуче бажаємо здобути власну незалежну державність, то вже й нині необхідно нам робити незалежні висновки та розпочати заходи в напрямі боротьби за такий розподіл Східньої Европи, який раз на завжди унеможливив би відновлення колишньої Росії, як також зліквідував би її гегемонію на Сході Европи взагалі. Ми повинні спільними силами не лише виробити відповідну концепцію розвязання східньо-европейської проблеми, а головне створити на еміґрації спільний осередок для пропаґанди та оборони нашої концепції на міжнародній арені. Бо не треба забувати, що будуччина Східньої Европи у значній мірі залежить також від того, як великі европейські дежрави поставляться до наших визвольних змагань.

Російська еміґрація дуже зручно використовує ту обставину, що еміґрація українська, козацька, грузинська, білоруська тощо ще й до нині не обєдналися та не створили спільного центру для оборони своїх правних, культурних чи матеріяльних інтересів. Тому саме Европа уважає всю еміґрацію зі Східньої Европи за російську, а всі російські ґрупи намагаються переконати рішаючі европейські чинники, що ніякої східньо-европейської проблеми власно нема, що сама Росія дасть собі раду, коли нарешті загине пролетарська диктатура на Сході Европи. Російські імперіялісти усякою ціною підтримують фікцію існования Росії та, навіть не рахуючись з дійсністю, галасують, що всі східньо-европейські нації провадять боротьбу лише проти большевицького панування. Тимчасом самі Росіяне добре знають, що нині в Европі ідея російської великодержавности та ґемонії на Сході Европи вже втратила під собою реальний ґрунт, що в рішаючих европейських колах вона не викликає співчуття та не має будьякої підтримки, бо за сучасних міжнародних відносин реставрація колишньої Росії нікому не потрібна. І справді Росія вже відограла колишню ролю у системі рівноваги сил, а її гегемонія на Сході Европи лише унеможливилаб орґанізацію сталого миру не лише на Сході Европи, а може в Европі взагалі. Адже саме на ґрунті свойого войовничого імперіялізму царська Росія не тільки не европеїзувалася протягом цілих двох століть, а навпаки шляхом нечуваного поневолення народніх мас та ріжних націй привела Східню Европу до панування пролетарської диктатури. Ріжні російські ґрупи нині без кінця галасують про боротьбу проти большевизму, а проте ні разу не були в стані створити власну мілітарну силу для провадження такої боротьби. Мало того, всі вони без винятку несуть відповідальність за те, що збройна боротьба України, Дону, Кубані та інших національних держав не закінчилася перемогою, бо російські імперіялісти своєю тактикою лише допомогли большевицькій Москві.

(Конець буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ПРО ЩО ВОНИ МОВЧАТЬ.

Спровокований большевицькими аґентами-провокаторами „судовий процес" проти українських культурних діячів та вчених скінчився. На цьому процесі виявилися дуже цікаві дані про те, як комуністичні аґенти орґанізували провокацію. Вони навіть писали листи від „емігрантів" до С. Єфремова та до инших обвинувачених і ці листи посилами їм почтою, або передавали через певних „довірених" осіб. Щоби знищити одну з важніших клітин мозку українського національно-державницького руху, большевики майже десять років плели навколо цієї клітини свої тенети. Нарешті на росправу посадили 45 діячів. Головним обвинувателем їх був большевик-чекіст Любченко, син коршмаря та лихваря з одного підкиївського села. Ліпшого собі прокуратора комуністична московська влада не змогла знайти серед своїх чекістів на Україні.

Та ми дізналися про долю лише 45 обвинувачених, але хто докладно слідкував за большевицькою краєвою пресою та за пресою европейською, той знає, що арештованих було не 45, а може в сто разів більше. Трудно сказати, скільки було арештованих Українців за „націоналізм", „контр - революцію", „саботаж" і т. д. Можна лише нараховати їх до 2,000. Це лише ті, яких імена можна здибати в большевицьких краєвих та в чужинецьких европейських ґазетах. А де вони ділися? Що сталося з ними? Про це большевицька преса мовчить. Лише відомости, які доходять з крівавого комуністичного царства до Европи та Америки, дещо розкривають нам правду.

РОЗСТРІЛИ Й ЗАСЛАННЯ.

Маси арештованих на Україні ріжних нелюбих окупаційній московській владі осіб розстрілюють ще й тепер мовчки, без галасу, лише по звичайній постанові чека, або й просто по бажанню якогось садиста-чекіста. Вже не тисячами, а десятками тисяч треба числити Українців вивезених з України в далекий Сибір, десь на беріг Білого моря, або в Соловецькі монастирі. Там вони засуджені на повільне нищення їх здоровля, на гниття живими трупами й нарешті на мученичу смерть від голоду, холоду й хвороб, або гинуть вони під киями комуністичних тюремщиків, чи від кульки якогось дозорця.

Тепер у пресі почали появлятися листи тих, кому якось пощастило вирватися з комуністичних домів смерти, з пекла вічних мук, нелюдського страждання. Й кров замерзає в жилах, коли читаєш оповідання тих утікачів про відносини в комуністичних вязницях, чи в концентраційних таборах. Там десятки тисяч Українців гниють і вмирають в каторжній праці, працюючи на дохід державної скарбниці нового величества — комуністичної всеросійської партії.

КАЯТТЯ.

Чекісти в Харкові поставили на суд лише тих, хто згори вже був „переконаний" чекістськими „арґументами" про необхідність покаятися не лише в своїх власних інтересах, але й в інтересах тисяч арештованих уже Українців та в інтересах тих, кого московські чекісти вже оплутали своїм павутинням і вичікують лише хвилини, щоби покінчити свої жертви. Оскаржених переконали в необхідности „покаятися" в інтересах цілого українського національно-культурного руху, щоби полекшити комуністично-московські репресії проти українського національно-культурного розвитку.

„Каючись", підсудні приносили себе свідомо в жертву, щоби ратувати своїх товаришів та дорогу їм ідею державности й визволення українського народу від помсти та терору московських окупантів. Перший С. Єфремов, а за ним майже всі останні цілковито призналися „до вини" й перебрали на себе всю відповідальність не лише за себе, але й за тих, кого вони потягнули за собою. Отже це „каяття" є великою жертвою тих, котрі падуть під терором комуністично - московської окупації.

Та люди падають під тягаром подій, люди вмирають, але ідеї, в імя яких вони приносять себе в жертву, ростуть, розвиваються та кріпнуть. Харківський процес, проти волі большевиків, став тим здобренням українського національного поля, на якому буйніще будуть рости нові борці за українську державу. Ось цього Москаді на Україні не сподівалися осягнути.

НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВА.

Московським підбрехачам не подобається ідея української національної держави. Вони таки добре хворі на голову, а тому виписують, що нібито хтось відкидає істнування кляс у національних державах. Таке може приверзтися з пристріту лише червоним прислужникам імперіялістичної Москви. Взагалі, як кажуть, вони на голову трохи того... А тому стараються навязати иншим свої хворі думки, які їх переслідують і не дають спокою їх хворим головам.

Ні, убогі розумом московські аґенти, кожна людина знає, що кляси в цивілізованих державах істнують і не Маркс їх вигадав, як говорять комуністичні посіпаки, а само життя їх створило й між тими клясами точиться завзята конкуренція й боротьба. Але хай спробує надклясова, чи безклясова, чи як там инакше назвати, московська оліґархія розпочати війну з якоюнебудь державою, щоби підбити її під руку московських правителів, то тоді чи не переконаються комуністичні блюдолизи, що всі кляси нападеної держави обєднаються, щоби дати відсіч московським „спасителям".

Очевидно не лише українські робітники, але й робітники инших народів свідомі своїх клясових інтересів більше ніж комуністичні нахлібники, які заміняють інтереси кляси інтересами своєї партії. А в тій партії провід ведуть не робітники, але здеклясована інтеліґенція, урядовці партійні та державні, міністри московської імперії і т. п. Ось ці функціонарі московської імперіялістичної держави, яку вони тепер називають СССР, боронять не інтереси робітничої кляси, але інтереси своєї держави.

ЗНАЙШОВСЯ 115-тий ЖЕРТВОДАВЕЦЬ З $100.

ГРОМАДЯНИН АНТІН МАЛАНЧУК З БАРКГЕМСТЕД, КОНЕТІКОТ, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

Я ДУЖЕ РАДИЙ З ТОГО, ЩО У ЛЬВОВІ ХОЧУТЬ ПОБУДУВАТИ ВЕЛИЧАВИЙ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ. ТАК І ПОВИННО БУТИ, ЯКЩО МИ МАЄМО ПРАВО НАЗИВАТИ СЕБЕ НАРОДОМ, ЯКИЙ ХОЧЕ ДОБИТИСЯ СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ДЕРЖАВИ. БО ЯК ХОЧЕМО БУТИ ВІЛЬНИМИ, ТО В ПЕРШУ ЧЕРГУ ПОШАНУЙМО ТИХ, ЩО ВЖЕ ПРОЛЯЛИ КРОВ ЗА НАШЕ ВИЗВОЛЕННЯ. І НЕ СТАВМО БУДЬЯКОГО ДОМУ, А ТАКИЙ, ЯКИЙ БУВБИ ГІДНИМ ПАМЯТНИКОМ НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

А МИ, АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ, НЕ ПРИСИПЛЯЙМО СПРАВИ, А ХТО НЕ ДАВ, ХАЙ ЗГОЛОШУЄ СВОЮ ЖЕРТВУ. БО ЦЕ ХОДИТЬ О ВЕЛИКУ, ДОСТОЙНУ Й БЛАГОРОДНУ СПРАВУ.

СВОЮ ЖЕРТВУ ВИСЛАВ Я ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE

P. O. Box 411, Philadelphia, Pa

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів Тов. „Мир", від. 324, що збори відбудуться в неділю, 18-го травня, в годині 2-ій пополудни, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бровн вул. Всі вкладки мусять бути виповнені, або поступиться інтересованим на шкоду. — О. Горохівський, предс.; І. Моклюк, кас.; М. Шуркот, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17 травня, точно в годині 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та вул. Кождий член обовязково має явитися на сих зборах, бо є важні справи до вирішення. Проситься довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости. Пригадується інтересованим, щоб привели з собою нових членів, будемо принимати до братства і У. Н. Союза. — Ник. Марків, рек. секр.

Іван Прутков.

ЗАСТАВНИЧИЙ ДІМ.

Наколесник їде скоро попри крамницю, погойдується та працює ногами наче божевільний.

Мій сусід, горожанин у сірій сорочці, бурмоче за ним сердито:

— Їдь, їдь, ти певно вкрав десь цю машину... Пасмистий драбе!

Колиж мій сусід запримітив, що я гляджу на нього так счудовано, звернувся до мене тай каже:

— Даруйте, горожанине, але що я впав нещасною жертвою, то не можу мовчати, коли бачу, як підло знищено мої надії. Або оце наприклад...

Рухом голови показав на вікно дому, з якого доходив голос фортепяну.

— Ці пянофорти, пяніна, фортепяни... хай вони всі... Самособою, для людей, що люблять мистецтво, може бути приємністю слухати ґами, але мені вони досі застрягли — вони мені наче ніж у плечах. Присягаюся, найкраще взяв би я камінюку та шпурнув би нею крізь вікно. Або й — човни! Я попросту не можу глянути на човен, що в ньому люди пливуть, щоби погуляти собі. Спитаєте мене, чому? Тому, що я до тла знищений капіталіст, що зійшов на пси через ті прокляті артикули.

Я став цікавитися справою та вислухав сумне оповідання того капіталіста до самого кінця.

Ось що він оповідав:

— Було це ще до революції, я мав ріжні золоті річи, закопав був їх у пивниці. Як почався НЕП (нова економічна політика), то й кожен із нас набрав охоти до підприємчивости, я став знову трохи свобідніше повертатися. Погадав я собі, тепер мушу знову станути на ноги. Оглядаюся, від чого то почати би. Моя жінка каже: „Кажуть, що фортепяни можна дістати за півдурно. Можна купити кілька фортепянів і випозичати їх — це певний бизнес!" Так, гадаю я собі, це буде гарний і певний бизнес. Будуть свої доходи, ніякого клопоту, ніякої біганини...

Купив я чотири штуки: два фортепяни та два пяніна. Небаром мав я вже й клієнтів на них. Що місяця йду збирати гроші, зрештою нічим не журюся.

Приходжу раз до Вуткиних при Захаріївській вулиці, щоби взяти гроші за винаєм фортепяна. Від нього брав я місячно по пятнацять карбованців, бо інструмент був із горіхового дерева, не гірший ніж який креденс, усі ноги різблені та в доброму стані.

— Вуткин тут уже не живе, — кажуть мені — він випровадився.

— Що? — питаюся я — випровадився? Таж він винаймив собі в мене музику! А він може забрав із собою струмент?

— Ні, — кажуть — він не забрав із собою.

— Слава Богу! — кажу.

— Він не забрав фортепяну із собою, він продав його ще заки випровадився.

— Ратуйте! — кричу я — таж це грабунок у білий день! Комуж він його продав?

— Невідомо. Тут була якась пані з таким гладенько виголеним паном.

Так то вернувся я голіруч. Обговорив я справу з моєю жінкою. Бачимо, справа пішла недобре. Кріза. Крастимуть один інструмент за одним і ми вкінці останемо без сорочки. Треба це підприємство завчасу зліквідувати.

Два інструменти одержали ми назад, із третім було вже запізно — на ньому вибухнула нафтова кухонка, а що крім інструменту згорів не лише цілісенький дім, але й той добродій, що винаймав фортепян — то вже нічого не вдалося забрати. Так то той драб не заплатив мені ще за пів місяця за наєм фортепяну. Перерахували ми гроші. Мало, подумали ми собі. Не вистарчить нам на старі літа. Треба подумати, якби то знову стати на ноги. Що тут почати? Було тоді літо, горожани просто билися за човнами.

— Вже знаю! — скрикнув я — отворимо підприємство для винайму човнів. Човен це не фортепян — не боїться вогню.

Добре. Купую пів тузина човнів, ставлю домок над берегом, отвираю плавбу. І що сталося? Зараз у перших днях страшне розчарування. Два човни пропали за одним махом, начеб їх тут і не було. Драби просто відїхали собі човнами.

Ні, гадаю я собі, без кавції справа не піде. Мушу від кождого, хто винайматиме човен, брати кавцію!

І так то, любий горожанине, від кождого, хто позичав собі човен, став я брати як кавцію: плащі, годинники або, наприклад, черевики. Та що, гадаєте, сталося потім? Один горожанин відплив моїм човном, а на застав оставив мені плащ. Ждемо — він вертається. Небаром бачу, здовж берега біжать люди, попереду міліція.

— Ваш човен затонув, — кажуть мені — а з човном потонув рівночасно і горожанин.

Ну, слава Богу, гадаю собі, що він бодай у застав оставив мені плащ. Плащ іще добрий.

Та ось уже міліціонер ухопив плащ, перешукує кишені, виймає якусь записку: „Я здефравдував державні гроші, тому відбираю собі життя".

— Даруйте, — каже він — але цей плащ я поперше мушу взяти як доказ, а по друге на покриття заподіяної шкоди в державних грошах.

Я тягну за одну полу плаща, він за другу — самособою, влада виходить побідно, а я знову остаю з порожними руками.

Того дня постановив я з моєю жінкою скінчити з плавбою. А то гроші занадто скоро скінчилися би.

Щож тепер? — думаємо ми. Мусимо старатися знову стати на ноги.

Я гадаю собі: Чи не винаймати би вельосипедів? Вельосипеди не бояться ні води ні вогню.

Гроші вистарчили вже ледви на один байсикел із вільним розгоном.

Усетаки ми купили байсикел. Із одним вельосипедом із вільним бігом, думали ми собі, матимемо небогато клопоту. Та ні, з цим також не повелося.

Сиджу з жінкою, вона держить кріпко застав, а я не спускаю гостя з очей, щоби він не вкрав мені машини. Бо його застав майже без вартости: годинник із тальмі-золота та ніякого одягу. Бо й які то тепер носять одяги! Тепер лише фізкультура в ґімнастичних штанцях.

Нараз бачу, що горожанин оминає колову дорогу, якою досі їздив і завертає на бік.

— Стій! — кричу я. — Куди з моїми педалами?

Та він із усієї сили натискає, гонить як може найскорше тай вкінці зникає в синяві ясного дня... І він уже має у „винаймі" мій байсикел... другий тиждень.

Стій!

Оповідач нечайно зривається наче бішений, ґестикулює сильно руками, гонить за наколесником, що саме переїздив туди.

— Це... він! Держіть його! Моя машина!... з вільним розгоном!

Наколесник зігнувся ще нижче на байсиклі та збільшив скорість. За ним нещасливий, зруйнований капіталіст.

На зборах. — Ну й що ти сказав би про цього бесідника?

Коли він не вірить у те, що говорить, то він дуже розумна людина.

—o—

Діти. — Івасю, чи ти обібрав яблоко, заки зїв його?

— Так, мамо.

— А деж лупина?

— Я зїв її потім.

—o—

Одному панові продали шафу як дуже старовинну. Приятелі не хотіли вірити, що це антична шафа, тому пан спровадив професора, щоби ствердив, чи шафа старовинна чи ні. Професор довго оглядав шафу з усіх боків.

— Щож, пане професор, що в ній є старовинного, а що нового? — питає пан.

— Знаєте, пане... старовинна тут... лише дірка від ключа.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

CLEVELAND, OHIO.

Ykrainian Group at the Plain Dealer Theater of the Nations.

The twentieth production in the Cleveland Plain Dealer Theater of the Nations series of 22 national drama nights will be given under the auspices of the Ukrainian Bandurist Dramatic Society, Sunday evening, May 18, in the Little Theater of Public Auditorium.

On this occasion the Ukrainians of Cleveland will present "The War Prisoner", a five-act drama with folk songs and dances by Karpenko Kariy (Ivan Tobilevich).

The author lived in the nineteenth century, but the play takes place in the seventeenth century in Ukraina an Turkey, at the time of the wars with the Turks and Tartars.

The play is under the direction of Rev. Gregory Chomitzky. The music director is Prof. Gregory Pavlovsky. The dancing is under the direction of Michael Levitzky.

The proceeds of the production wil be used for the promotion of Ukrainian Dramatic art and song.

Music between the acts will be supplied by the Ukrainian Orchestra, an ensemble of 16 boys, under the direction of Charles Lesko.

Dr. N. M. Hnatyshyn will deliver a brief address before the performance. He will talk on the Ukrainians as lovers of art.

The costumes are very gay and colorful and are all authentic importations from Ukraine.

In sponsoring this series, the Cleveland Plain Dealer provides each group with the Little Theater of Public Auditorium for one performance and one dress rehearsal, with all the requisites, such as stage hands, ushers, ticket-takers, supervisory coaching aid, and a modernistic master set of scenery that is adaptable for over 100 changes. The entire box office receipts, without any deductions being made, go to the group putting on the production, to be used as they see fit.

—o—

ВИЛКС БЕРІ, ПА.

З діяльности У. Н. Ліґи.

На зборах головного уряду У. Н. Ліґи на повіт Лузерн, які відбулися дня 11 травня б. р., потверджено резиґнацію громадянки Лавної, а на її місце вибрано заступницею председателя гром. Катерину Шому.

Рішено виробити чартер на стейт Пенсилванія. Ухвалено влаштувати **Український День** в Сан Сузі парку, з якого дохід піде на будову Українського Народнього Дому на повіт Лузерн. Ліґа певна, що все наше громадянство попре щиро Український День.

Н. Салюк.

—o—

ЛОРЕЙН, О.

Життя оживе.

Наша громада терпіла богато на тім, що не було ладу в парохії. Це відбивалося дуже погано на усій народній роботі. Аж тепер справу покінчено. До громади прийшов на пароха о. П. Середа, котрий розуміє народного духа як і те, що рідна церква повинна допомагати визволенню нашого народа.

І. Чмирід.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО В ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

ТОВ. ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ, відділ 234 Укр. Народ. Союза,

— устроює —

ПЕРШИЙ СЬОГОРІЧНИЙ

МАЙОВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 17 ТРАВНЯ 1930 Р.

В ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ, 214-216 FULTON STREET, ELIZABETHPORT. N. J.

Поч. балю в год. 7-мій вечером. Вступ від особи 35 центів.

Комітет Товариства запрошує всіх Чесних Громадян до спільної участи. На бали буде грати перворядна українська музика так, що задоволить всіх гостей. За добру і веселу забаву ручить

113 **- Комітет.**

ПОЗІР! PLAINFIELD, N. J. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ім. ІВАНА ФРАНКА, відділ 372 Укр. Народ. Союза,

— уряджується —

ВЕЛИКИЙ МАЙОВИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, 17 ТРАВНЯ 1930

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, НА BELMORE AVENUE, SOUTH PLAINFIELD, N. J.

Початок в годині 7.30 вечером.

Вступ 35 центів.

Весь дохід призначений на будову Народного Дому в Плейнфілд, Н. Дж.

На сей товариський баль запрошується всі товариства і всіх щирих Українців і Українок місцевих і позамісцевих до як найчисленнішої участи. За добру музику і здорові напитки та смачну перекуску ручить.

107,1,3 **Комітет.**

ПОЗІР! AMBRIDGE, PA.! ПОЗІР!

Перший раз цеї весни

— устроюеться —

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ І РУСКИХ РОБІТНИКІВ

ВЕЛИЧАВИЙ СПІЛЬНИЙ

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 18 ТРАВНЯ 1930 Р.

НА ВЛАСНІЙ ПЛЯТФОРМІ, тільки що збудованій на роскішнім і віднім місци для всіх.

Пішоходці будуть іти з осьмої вулиці просто до гори, а автомобілями їхати тою дорогою, що веде до цвинтаря і Кавнті Клюбу, по осьму вулицю, там скрутити на ліво і вжесьте на пікніку. Пікнік цей називає дехто зі жартів „семпел пікнік", тому, що **вступ буде вільний для всіх. Початок в годині 1-ій пополудни.** Приходіть всі громадно, а не пожалуєте. За добру забаву і скору обслугу ручить

112-3 **Спільний Комітет.**

Такої якраз треба.

Дівчина: — Я хочу дістати прескрипцію, пане доктор. Я не можу ані їсти, ані спати, ані сидіти в театрі, ані грати ґолфа...

Доктор до сина: — Освідчися їй, мій сину!

—o—

Добре радить

Іван: — Ти знаєш, Стефане, що я закохався в Палажці, а її батько не хоче її видати за мене. А коли він не уступить, то мені хіба прийдеться наложити на себе руку. Що ти мені радиш?

Стефан: Карболевий квас, як кажуть, дуже добре ділає.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

DETROIT, MICH.

CONCERT GIVEN BY UKRAINIANS.

Folk Songs and Dancea, With Gay National Costumes, at Joint Gathering.

By Philip A. Adler.

Ukrainia's national life, as reflected in her folk songs and folk dances, in her color and rhythm, were brought to Detroit Thursday night, at the joint concert by the Detroit Dumka, or Ukrainian National Chorus, and the Moloda Ukraina Dancing Association, in co-operation with the Detroit International Institute, in the auditorium of the Y. W. C. A.

There was samething of the boundlessness of the Ukrainian steppe, of the swish of the wind over the Dnieper River, now of the deep melancholy, then of gay abandon, in these folk songs and folk dances, many of them accompanied by the clicking of heels, snapping of fingers and craking of whips.

The colorful Ukrainian national costumes worn by scores of the performers gave a splendid setting to the stage, the sharovory, or pantaloons, "as broad as the Black Sea," according to a popular Ukrainian poet, worn by the men, and the richly-embroidered skirts and aprons worn by the women, bringing a veritable riot of color.

There figured in the program the popular Arkan dance of Scythian origin, the Chumak traders dance, the Kozachok, or Cossack dance, the Kalomeyka dance of the Carpathian mountaineers, and numerous other dances.

Along with these came the peasants' songs, the song of the Evening Bells, Danube songs, funeral and festival songs; songs for every occasion in a peasants' life.

How Ivan Atamanetz, the conductor and organizer of the Dumka and Nicholas Arseny, conductor and organizer of the Moloda Ukraina, managed all this is a mystery. Save for a few children, the participants in this beatful perfomance were young Detroit men and women employed six days in the week in factories and department stores. And yet it has been accomplished and the achievement reflects much credit on the leaders.

Conspicuoua among the singers was Mrs. Nadia Atamanetz, the wife of the conductor, who displayed fine artistry in solo parts. Among the dancers the stormiest plaudits were won by Miss Natalia Andrushkevich, with her fine performance of the Hrychaniky dance, Natalia recently celebrated her fifth birthday.

The concert was followed by a general dance which lasted till midnight, with the public and actors participating.

(The Detroit News, May 9, 1930).

Таки здурив.

Про Винстона Чорчіла оповідають таке, коли він був міністром маринарки. Американський журналіст дістав з ним побачення.

— Я відкинув сьогодня рано шість побачень з вашими товаришами, — сказав він до Американця, споглядаючи на купку візитівок на столі.

— Я се знаю, — відповів той. — Всі вони, се я.

—o—

— Дивіться, тату, як ті два когути кусаються. Я волів би, щоби той маленький задзьобав на смерть того великого.

— А то чому?

— Бо колиб великий когут задзьобав малого, то тато сказав би його спекти і сам зів би його. Колиж великий був би задзьобаний, то тато зі мною поділився би.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, яке відбулося в днях 17—20 лютого 1930 р. в домі У. Н. Союза, 81—83 Ґренд вулиця, Джерзи Сіті, Н. Дж.

(Продовженне).

(13)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ.

Справоздання Сиротинця-Захисту при У. Н. Союзі.

Справа Сиротинця не є нова і якби не се, що така інституція вимагає великого накладу праці та фінансів, вона вже була би здійснена. На чотирох останніх конвенціях ту справу обговорювалось, вироблялось пляни і ось вже є зібрано $47,000, а ми ще далеко від осягнення тої цили, бо чим більше застановляємось над тою справою, тим краще бачимо сей великий тягар, який орґанізація мала би взяти на себе.

На 14-тій гол. конв. в Гарисбурґу ухвалено поперти Сиротинець филаделфійський, який був під зарядом Сестер Василіянок. Асиґновано на той сиротинець з каси Союза $2,000, а члени зложили понад $5,000, однак показалося, що діти членів У. Н. С. не могли мати приміщення в такім числі, як зголошувались. Треба було шукати дальшого виходу. На конвенції в Филаделфії, Па., припоручено гол. урядови вирішенне сеї справи, а іменно: порозумітися з усіми иншими українськими орґанізаціями і з гр. кат. дієцезією над збудуванням спільного сиротинця. Представники орґанізацій зійшлися на спільні наради, а відтак мали видати референдум до всіх членів. На тім справа скінчилась. Члени У. Н. С. подавляючою більшістю голосів не згодились з предложеним пляном. Сиротинця всі хотіли, однак оподаткования на себе не згодились приняти.

Не краще представлялась та справа по 16-тій головній конвенції, бо на конвенції знову була велика купа слів, а вирішенне оставлено головному урядови. Головний уряд міг скоро справу полагодити, а іменно віддати справу під референдум. Однак постановлено справу краще обговорити в орґані, піддати під дискусію пляни будови і щойно тоді дати під голосованне всіх членів. На головнім річнім засіданню 1926 р. вибрано Комітет Сиротинця, а головою вибрано покійного Михайла Угорчака. Він був надзвичайно активним і замісць підготовки плянів та голосовання рішив спробувати збирати жертви. Тих жертв по кінець січня враз з процентами і жертвою в сумі $10,000 від У. Н. С. було $47,243.66.

Остання конвенція справи не вирішила і її зонв оставила до відповідної підготовки головними урядниками. По конвенції жертви через невирішенне справи і загальне безробітте чимраз більше зачали опадати, тому гол. екз. комітет уважав помічника при тій збірці злишнім, а всі дальші збірки перебрала головна канцелярія.

Тому, що конвенційний звіт комітету Сиротинця був з кінцем березня 1929 р., я обмежуюся до справоздання за квітень, май, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень 1929 р., а також за січень 1930 р.

Загальний дохід за 10 місяців був на суму $3,459.46.

На ту суму зложилися слідуючі збірки:

Від членів ....$	789.30
З нагоди ювилею і посвячення дому У. Н. С.	490.80
З підприємств	202.89
З пушок і дрібні жертви	61.14
Збірки на забавах ...	80.55
Збірки від не-членів .	30.25
З кас відділів	20.00
Процент з банку	1,751.53
Разом	$3,459.46

Розхід:

Платня помічничої сили за квітень—серпень по $60 місячно	300.00
За час 10 місяців прибуло	3,159.46
Перенесено з березня 1929 р.	44,084.20
Готівка з кінцем січня 1929 р. остає .	$47,243.66

Як дальше повести справу Сиротинця, се залежати буде від вирішення всього головного уряду і членів. Справа є дуже важна і тому гол. екзекутивний комітет не хотів сам її вирішувати. Я переконаний, що Сиротинець-Захист можна збудувати, однак на се мусять бути фонди сталі. Спускатися на жебранину булоб невміснним, бо дітей-сиріт знайдеться досить, а чи будуть фонди на удержанне і вишколенне тих дітей, се питанне, над яким кождий з нас мусить застановитись. Дуже легко написати проєкт і запалити горячими словами для піддержки своєї думки, однак тим сироти або старця не нагодуєш ні не одягнеш. З тих фондів, які є в орґанізації, нічого урвати не можливо. Треба нового фонду сталого від кождого члена і щойно тоді можна думати про удержанне такої інституції. Спускатись на купно фарми, яка сиріт сама вигодує, се мрія. Для фарми треба робітників платних, а відтак треба мати збут, щоби щось заробити. Діти на фармі працювати не будуть, бо се проти законів державних. Діти мають учитись і бавитись, мають мати вигоду та належну опіку. Гол. предс. мав нагоду особисто переконатись про провадженне і кошт удержання дитини в сиротинці, тому я думаю отсим скінчити своє справозданне в справі Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

(Дальше буде).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

УВАГА! — ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА СПІВАЦЬКОГО „БОЯН" в Елізабет, Н. Дж.

— відограється —

два красні представлення на дохід церкви

1) СТАРІ ГРІХОВОДНИКИ

траґі-комедія в три дії

2) ПАНСЬКІ ПРИМХИ

жарт на одну дію

В НЕДІЛЮ, 18 ТРАВНЯ 1930 Р.

В ШКІЛЬНІЙ ГАЛИ, ПРИ SOUTH ST., ELIZABETH, N. J.

Початок в год. 7.30 вечер.

Тікет для старших 35 центів, для дітей 15 центів.

Всіх запрашається до численної участи.

113

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Секретар від. 288 повідомляє усіх членів, що звичайний мітінґ відбудеться дня 1 травня, точно в годині 1-ій пополудни, в тій самій гали, що все. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінґ, бо є дуже важна справа до полагодження. Напоминається усіх членів, щоби вирівнали свої вкладки, бо буде контроля за 6 місяців. — Іван Малицький, секр.

ДЛЯ ТОЧНОГО ОБГОВОРЕННЯ

ПОХОДУ НЕЗАВИСИМОСТИ УКРАЇНИ В НЮ ЙОРКУ

— Проситься отсим —

УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ (НЕБОЛЬШЕВИЦЬКІ) ТОВАРИСТВА з Ню Йорку, Бруклина, Лонґ Айленд, Вестчестер Кавнті, Н. Й., і сусідних: Стейпелтону і цілого Стетен Айленду, дальше сумежних стейтів, як: Конетикат та Ню Джерзи — скоро лише почують отсей поклик,

ВИБРАТИ ХОЧ ПО ДВОХ ПРЕДСТАВНИКІВ І ВИСЛАТИ ЇХ НА НАРАДУ ДО НЮ ЙОРКУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

в годині 3-тій пополудни (точно)

ДО САЛІ Ч. 2 УКР. НАРОД. ДОМУ, 217 ІСТ 6-та ВУЛИЦЯ

по можности з повновластями, щоби мати певність щодо осіб.

Стефанія Абрагамовська, Ілля Гузар, Евген Ляшецький,

уповажнені до видання поклику на нараді нюйорських товариств 7 травня.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Я.! УВАГА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

НА ГАЛІ УКР. ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ, 334 ІСТ 14-та ВУЛ.

— відбудеться представлення —

1) „ПАН ПИСАР" — 2) УКРАЇНСЬКИЙ ВОДЕВІЛЬ

песа на 3 ідї з сільськ. життя.

Участь беруть найкращі сили Ню Йорку. Режісер **І. Давиденко.**

Початок в годині 7-мій вечера.

113-4 **Комітет Укр. Прав. Громади в Ню Йорку.**

ПОЗІР! ГРОМАДЯНИ З ВІППАНИ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ШКІЛЬНОГО КОМІТЕТУ

— уладжується —

СПІЛЬНУ ВЕЧЕРУ

В САЛІ ШКІЛЬНІЙ, WHIPPANY, N. J.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

в годині 6-тій вечером. — Вступ вільний.

113 За добру забаву ручить — **Комітет.**

НОВИНА! — ДЕ? ЯКА? — НОВИНА!

ШКОЛА УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ

артиста-балетмайстра ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА

— улаштовує —

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

— Базар розпічнеться —

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

— а закінчиться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

Вистава Базару дуже богата. Щодня музика, співи, танці. Хто тільки прийде буде задоволений. Свіжа перекуска, ріжні соди, морожене (айскрім) і т. п.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ ДЛЯ ВСІХ

Базар отворений що дня від години 6-ї вечером до 12-ї в ночі. В суботи і неділі від години 2-ї пополудни до 12-ї в ночі. Приходіть, бо ще такого базару не бачили.

Шановні Громадяне! Школа Укр. Нац. Танків просить Вас підтримати базар своєю присутністю. На базарі будуть ріжні будки, між якими буде одна будка п. Пасічника зі старокраєвими вишивками як: обруси, сервети, ручники, капи на ліжка і т. п. гарні річи. Ці всі вишивки можна буде набути на базарі. З вишивок п. Пасічник призначив 5% на рідну школу в старім краю.

113-4-

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

НЮЙОРСЬКИЙ КОМІТЕТ РІДНОЇ ШКОЛИ В ЗБОРОВІ

— устроює —

ВЕЛИКИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

В MANHATTAN LYCEUM

66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7.30 вечер. — Вступ 50 центів.

Нюйорський Комітет Рідної Школи в Зборові вже зібрав і вислав до краю $3,475, але то все замало на удержання школи. Старий Край зложив нам щиру подяку за ті щедрі жертви. І вірить, що ми таксамо щедро допоможемо йому зібрати ще і 500 долярів на викінчення будови Рідної Школи.

Проситься Українців міста Ню Йорку прибути як найчисленніше на сей баль.

113 **Комітет.**

ПОЗІР! ПОЗІР!

СТЕЙПЛЕТОН І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО СПІВАЦЬКОГО ТОВ. БОЯН при Українськім Народ. Домі в Стейплетон, С. Ай.

— відограється —

ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ ЗАВЕДЕ В НЕВОЛЮ

драма в 5 діях і 6 відслонах з співами і танцями, М. Кропивницького

В НЕДІЛЮ, 18 ТРАВНЯ 1930 Р.

В УКР. НАРОД. ДОМІ, 35 WARREN ST. STAPLETON, S. I.

Початок в год. 6.30 вечер.

Вступ: для старших 75 і 50 цт., діти 25 центів.

На це гарне представленнє запрошуємо всіх місцевих і з околиці до численної участи.

112-3 Комітет.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, 18 травня, там, де звичайно, зараз по Службі Божій, а точно в 3-тій годині замкнеться. Отже проситься всіх членів прийти на означений час, позаяк тепер є горячо і не будеться чекати на таких, що люблять приходити пізно. — П. Саламаха, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 18 травня, в годині 1.30 пополудни, в ґали церковній. На цей мітінґ мають явитись всі члени, бо є дуже важні справи до полагодження, як справа січових униформів. Пригадується довгуючим, що коли не вирівнають сего місяця своїх належитостий, будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — М. Дмитрів, пр.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ОПОВІСТКА.

Звертаємо увагу читачів на факт, що відома Partola Co., яка продає свій славний виріб, Partola, майже 25 літ, почала містити свої оголошення в нашій газеті.

Тисячі людей уважають за вказане держати пуделко Partol-і в своїй родинній аптичці, щоби вона була під рукою на случай, як хтось з родини буде її потребувати.

Partola має приємний смак, легкий, успішний і не дорогий. Якщо ваш шлунок має якісь недомагання, зажийте дві пастильки перед спанням, а встанете рано зовсім здорові.

Винахідники Partol-і роблять читачам отсих стрічок спеціяльну оферту: зашлють вам безплатну пробку, яка не коштуватиме вас ані одного цента. Щоб її дістати, виповніть лише купон у їх оголошенню, що знаходиться у сім числі. (Огол.)

ПОЗІР! ПОЗІР!

ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

АМАТОРСЬКИЙ КРУЖОК ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, з 23-тої і Бравн улиць при співучасти Тов. Укр.-Амер. Горожан

— уряджує —

КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 18 ТРАВНЯ 1930 Р.

В УКРАЇНСЬКІЙ ҐАЛІ, 849 N. FRANKLIN ST., PHILA, PA.

Поч. точно в год. 7-ій вечер. Вхід через Клюб.

В концерті візьмуть участь: Хор Драм. Кружка ім. Т. Шевченка, Радіо Орхестра, яка ґрала кілька разів на Укр. Годинах на радіо, Ольга Клапко і Г. Шиманська. Танці виконають: п-ні Софія Келичава, п-на А. Бабій, М. Бурак, М. Тимчак, Е. Задорожна, п. П. Моклюк, М. Воробець, М. Луцик і М. Матляк. Орхестра під управою проф. П. Келичави.

По концерті будуть ТАНЦІ, до яких буде ґрати Радіо-Орхестра.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

КІЗЛІВСЬКО-ДМУХАВЕЦЬКИЙ КОМІТЕТ ВІДОГРАЄ ДВІ ЗНАМЕНИТІ ШТУКИ ПІД НАЗВОЮ;

ДЕПУТАТИ ДО ВІДНЯ І ЖІНКА ГОРОЮ

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ҐАЛИ, 249 COURT STREET, NEWARK, N. J

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ

Початок в годині 7-мій вечером. — Вступ 35 центів.

Запрошується ввесь український загал до численної участи, тим більше, що чистий дохід призначений на будову Укр. Нар. Дому в Кізлові.

113 Комітет.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЗАПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ РОГАТИНЩИНИ

— буде поставлена —

дуже весела комедія в 3-ох актах під назвою:

„КОМЕДІЯНТИ"

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ҐАЛИ, 57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

По представленню БАЛЬ до пізної ночі

Початок в годині 7.30 точно вечером. — Вступ 50 центів.

Чистий дохід призначений на старокраєві просвітні цілі.

Громадяни, Громадянки і Земляки Рогатинщини! Задля цього, що в цій комедії беруть участь найлучші сили Рогатинщини, тому кличемо Вас всіх приходіть завчасу і других кличте, а певно не пожалуєте, а тим самим допоможете українському громадському ділу. 113

Не забудьте дня 17-го травня (мая) 1930 р. КОМІТЕТ.

ІДЬТЕ З НАМИ!

Прогулька на рідну землю.

ПІД ОСОБИСТИМ НАГЛЯДОМ О. ПРОП. ВОЛОДИМИРА КУПЧИНСЬКОГО.

Відпливаємо кораблем HOMERIC 13-го червня бувшою другою а тепер туристичною клясою, до ШЕРБУРҐА, звідтам до ПАРИЖА, де через два дні оглянемо чудові місця. Потім залізницею II. кляси через ШВАЙЦАРСЬКІ АЛЬПИ ДО ВІДНЯ, а звідтам ДО ЛЬВОВА. ВЕРТАЄМО кораблем BELGENLAND, 6-го вересня 1930.

Корабельна ціна туристичної кляси в обі сторони $220.50

Корабельна ціна третої кляси в обі сторони 170.00

По близші інформації голосіться до:

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

The Globe Service Co.,

30 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

НА ВИМІНУ АБО НА ПРОДАЖ ДОМИ І ФАРМИ!

12-ФАМ. МУР. ДІМ на розі, зі всіма найновішими уліпшеннями, по 5—4—3-кімнатові апартаменти, 2 блоки до Бронкс Парку і до собвейової стації, продам дуже тано або виміняю за одно-фамілійний або три-фамілійний дім, пожадане з додатковою лотою, може бути за містом. Брокери забезпечені.

ФАРМА ТРИ АКРИ, дім 11 кімнат, барна, курник, при стейтовій дорозі, кілька блоків від залізничої стації, 48 миль від Ню Йорку. Ціна $4,000, готівкою $1,500.

ФАРМА 89 АКРІВ, дім 12 кімнат, барна, курник, 40 акрів орної землі, решта ліс і пасовиско, ріка плине через фарму, миля і пів до міста і залізничої стації, близько стейтової дороги, відповідне місце для ЛІТНИКІВ, купелева вода близько фарми, фарма не має ніяких довгів, властитель дасть 1-ший морґедж на догідних услівях. Готівки дуже мало. Можна їхати бозом з Ню Йорку, коштує $2.50.

З ПРИЧИНИ СТАРОСТИ мусять бути продані 2 ДОМИ, бизнесова дільниця, на домах нема ніяких довгів, властитель дасть 1-ший морґедж на дуже догідних услівях, треба готівки $4,000. Оба доми вирентовані, нема і не було від кількох літ порожного помешкання. Ціна $14,00 за оба доми.

Глоситися як найскорше, бо такої нагоди дуже тяжко дістати. Маєте на продаж або до виміни лоти, доми і фарми, голосіться або телефонуйте до: 112-5

JULJAN TANSKI,
17 ST. MARK'S PLACE, (E. 8th Street), NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 2490.

ПРОГУЛЬКА

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ НА НАЙБІЛЬШІМ ТА НАЙВИГІДНІШІМ КОРАБЛІ В СВІТІ

ЛЕВАЯТАНІ

ЛІНІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВІДІДЕ 28 ЧЕРВНЯ (JUNE 28) 1930 ПІД ПРОВОДОМ

Д-РА ВАСИЛЯ БОРАКА

секретаря Комітету Збаражчан, котрий поїде аж до Збаража, до своїх батьків у селі Черниховцях, та заопікується в дорозі багажом і всіми потребами прогульковців.

Учасники прогульки будуть розміщені в каютах на найлучшім покладі бувшої ТУРИСТИЧНОЇ КЛЯСИ.

ШИФКАРТА в обидві сторони до Львова $209.00

ШИФКАРТА в обидні сторони до Тернополя 211.50

Воєнний і поголовний податок додатково.

Повища ціна включає один день в Парижі й один день в Берліні.

Відвідайте разом із Вашими дітьми старий край та проведіть літо з вашими кревними, бо подорож винесе дешевше як життя тут на фармі.

Зголошуйтеся сейчас для забезпечення місця на славнім кораблі та виготовлення потрібних документів і віз до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th St., New York, N. Y.

ВИПРОДУЄМО РЕКОРДИ Окей-Одеон

OKeh Odeon ELECTRIC

Рекорди Окей-Одеон є взірцеві і надаються на науку рідної мови для дітий, а на науку самих мельодій для старших. Щоби допомогти до закупна всіх рекордів, Базар Сурма пускає їх по таньшій ціні, ніж урядово оголошено, бо як хто замовить 10 рекордів Окей-Одеон за $7.50, то Сурма оплачує почту сам до всіх місцевостий Злучених Держав. Понизше подаємо повний список рекордів Окейн-Одеон.

10 інчів, 75 цнт.

15535	А я тоє дівча люблю, коломийка	Орхестра Гуменюка
15571	Анюся, полька	Орхестра М. Сербенського
15589	Баламуте	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15587	Бандура	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15577	Біда	В. Савіцький
15571	Бучацька коломийка	Орхестра М. Сербенського
15576	Вечірний дзвін	Евгенія Талпаш і М. Оленин
15550	В чарах кохання, вальц	Орхестра „Вільна Україна"
15554	В краю та в Америці	А. Давиденко, тенор
15588	Галичанка, коломийка	Орхестра Дмитра Корнієнка
15558	Галичанка	В. Барчанівна і І. Давиденко, дует
15540	Гнадзя, полька	Українська Орхестра
15547	Гей ну хлопці до зброї	Укр. Нац. Квартет
15542	Гей видно село	М. Зазуляк, барітон
15553	Гопак, танець	Орхестра П. Замуленка
15539	Де ти бродиш	Г. Шандровський і Тушнів, дует
15567	Дилова полька	Інструментальна
15553	Дівчино моя люба, коломийка	Орхестра П. Замуленка
15546	Дві жінки	П. Давиденко, тенор
15556	Дуб на дуба повалився	Д. Стеценко і М. Давиденко, дует
15570	Думка про старий край	П. Малец, тенор
15572	Журба Гаврилихи	Б. Савіцький і Оленин
15548	Закувала та сива зазуля	Нац. Укр. Квартет
15562	З Америки до краю	В. Барчанівна з хором
15547	За тебе, Україно	Укр. Нац. Квартет
15532	Зеленая рута, жовтий цвіт	М. Зазуляк, барітон
15565	Ірчик, пісня	С. Боднарчук
15589	Каменецька коломийка	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15541	Карі очи	Марія Машір, сопран
15572	Клопіт Микити з жінкою	Б. Савіцький і М. Оленин
15546	Кохання	Д. Стеценко і П. Давиденко, дует
15580	Кокотка полька	Орхестра Дмитра Корнієнка
15541	Колиб мені, Господи	Марія Машір, сопран
15539	Коли розлучаються двоє	Г. Шандровський і С. Тушнів
15561	Коло млина, коломийка	Орхестра П. Замуленка
15563	Коломийка	Орхестра Суровика
15587	Коломийка Тишицька	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15565	Колись дівчино мила, пісня	С. Боднарчук
15548	Комар	Укр. Нац. Квартет
15562	Козак відїзджає	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15559	Лесинонька	Укр. Нац. Квартет
15570	Любовниця Петра	М. Оленин, сопран
15554	Любов	А. Давиденко, тенор
15585	Лугом іду, коня веду	Віра Барчанівна і І. Давиденко, дует
15596	Лучше було не любити і Кума	Віра Барчанівна і І. Давиденко
15592	Лучка зелена, танець	А. Барна і Ко.
15563	На Гончарівці, полька	Орхестра Суровяка
15566	На горах Манджурії, вальц	Л. Субота, сольо на гармонії
15569	Наша коломийка	Інструментальна
15578	Наша коломийка	Орхестра М. А. Сербенського
15551	На риночку, полька	Орхестра „Вільна Україна"
15590	На Україні	Орхестра Дмитра Корнієнка
15560	На вулиці дутка грає, коломийка	Орхестра Замуленка
15544	За зеленій траві	Л. Субота, сольо на гармонії
15573	Не хочу бути чоловіком	Б. Савіцький
15575	Невдача Панчихи, часть 1 і 2	Б. Савіцький і М. Оленин
15566	Не журись, полька	Л. Субота, сольо на гармонії
15592	Одрехівський танець	А. Барна і Го.
15582	Ох! Не люби двох	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15534	Ой чомуж ти не такий, козак	Квартет П. Гуменюка
15535	Ой я собі козак лепський	Квартет П. Гуменюка
15557	Ой я козак, коломийка	Орхестра Замуленка
15555	Ой на горі чорна хмара	Український Хор
15558	Ой піду	В. Барчанівна і П. Давиденко, дует
15551	Оксана, коломийка	Орхестра „Вільна Україна"
15542	О Україно	М. Зазуляк, барітон
15537	Ой гиля білі гуси	М. Зазуляк, барітон
15543	Ой лопнув обруч	Укр. Нац. Квартет
15537	Ой не спиться, не лежиться	М. Зазуляк, барітон
15582	Пікнік	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15585	По дорозі жук, жук	В. Барчанівна і Й. Давиденко, дует
15545	Прометей	Укр. Нац. Квартет
15532	Пропала надія	М. Зазуляк, барітон
15560	Рідні пісні	Орхестра П. Замуленка
15584	Родина	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15588	Румунка, коломийка	Орхестра Дмитра Корнієнка
15578	Січовий козак	Орхестра М. А. Сербенського
15583	Січовий марш	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15549	Сива зазуленька	Укр. Нац. Квартет
15569	Сміх	П. Давиденко, тенор
15555	Сміло, брати	Український Хор
15577	Свячене	В. Савицький
15552	Тай орав мужик	А. Рогальський, барітон
15591	Танок з українських пісень, часть І і ІІ	Орх. Дмитра Корнієнка
15593	Тече вода з під явора, часть І і ІІ	А. Барна і Ко.
15579	Тете а тете, полька	Орхестра Дмитра Корнієнка
15580	Тремоло полька	Орхестра Дмитра Корнієнка
15533	Тропак	М. Зазуляк
15583	У. С. С. Марш	Українська Орхестра з Пасейку, Н. Дж.
15544	Українська коломийка	Л. Субота, сольо на гармонії
15540	Український танець	Українська Орхестра
15567	Український танець (шумка)	Інструментальний
15594	Українська полька і Гоп мої гречаники	Орхестра Дм. Корнієнка
15568	Україно, мати, кат сконав	Укр. Нац. Квартет
15561	У пеклі, полька	Орхестра Замуленка
15573	Циган на толоці	Б. Савицький
15590	Чася мазурка і Солодка полька	Орхестра М. А. Сербенського

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(межи 6-ою і 7-ою улицею).
PHONE: DRY DOCK 3782.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ продам 10 акрів землі, при головній улици, де вже живе 50 українських родин, а є тут ще місця і на других 100 родин, тут є церква, Народний Дім, чисте українське село. Голоситься майже до першого старого фармера:

ОНУФРІЙ ГНАТЮК,
R. F. D. 4, Millville, N. J.
113-8

Продам дуже тано ГРОСЕРНЮ І ДЕЛІКАТЕСЕН, бизнес корнеровий, 3 кімнати до мешкання. Голоситися під ч. 82 BERRY ST., cor. 9th St., BROOKLYN, N. Y.
110-3

БИЗНЕС НА ПРОДАЖ.

На продаж БУЧЕРНЯ І ҐРОСЕРНЯ за приступну ціну. Заложена 20 літ, в добрій дільниці, де мешкають ріжні народи. Добра нагода для кого небудь. По інформації пишіть або голосіться до: 112-5

WM. SUCHORSKY,
340 E. First St., Hazleton, Pa.

ФАРМА 144 акри, 100 обробленої землі, 64 ліса, соняшна земля, великий потік і керниці, дім 12 кімнат, 4 кімнати на першім, а 8 на другім поверсі, цивниця, барна на 13 коров, барна на 4 коні і ґарадж, дріб, 9 дійних коров, 3 телят, 2 ялівки, понад 150 курей, 11 качок, 3 гусей, 4 безроги і трактор. Ціна $11,000, морґідж $5,500.

По інформації пишіть до:

PH. D. FILANOWSKY,
Real Estate Broker,
92 Main Street, Flemington, N. J.
Telephone: 332 L.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Тепер можна купити гарний новий дім в середині міста КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Вже много домів продано і дальше будується. Ціна дуже приступна і на легкі сплати. Вплати $500.00.

Голосіться до будівничого в неділю, від год. 1 до 6 пополудни. 53-5

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

ПРОДАЄ ДОМИ в місті НЮ ЙОРКУ і околиці

Українська Фірма С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16-

ФАРМА 112 акрів на молочарню або годівлю курей, 6 акрів ліса, 2 доми, один 10 кімнат, другий 7 кімнат в добрім стані, потік, 3 курники, барна, ґарадж, станок на кукурузу, дріб, 4 коні, 10 коров, 2 ялівки, 1 бугай, 1 вигрівач курей, 14 тон сіна, 400 бушлів кукурузи, 140 вівса, 30 пшениці, 2 печи до вигрівача, 150 курей, 2 фармерські вози, 2 вози на сіно, 2 перевязувачі на сіно, 1 спружиновий віз, 1 кабрідка, 2 плуги на пару коней, 1 плуг на одного коня, 1 плуг на більше людей, 1 машина до саджения кукурузи, машинерія на 1 коня і всі другі машини, які є потрібні на фармі. Овес, пшениця, кукуруза, котрої є богато. Ціна $15,500, половина готівкою. Фарма знаходиться 3 милі від Flemington, N. J., а 2 милі від малого міста.

По інформації пишіть до:

PH. D. FILANOWSKY,
Real Estate Broker,
92 Main Street, Flemington, N. J.
Telephone: 332 L.

ДОБРА НАГОДА

ФАРМА 81 акрів, дім 10 кімнат зі всіми уліпшеннями, стім-гіт (Steam-heat), ванна, ваштоби і синки, машина до прання білизни і також другі добрі будинки, 2 коні, 1 корова і кури, 500 яблінок, 500 пічесів, 200 грушок, 2 акри аспараґів. Ціна $11,000, готівкою 3,000, або виміняю за реальність в місті.

ФАРМА 2 акри в самім місті, дім 5 кімнат зі всіма уліпшеннями, кури, качки і гуси. Ціна за все $6,000, готівкою $2,500, решта на догідні сплати. Ся фарма близько залізничої стації, 40 мінут до Ню Йорку, можна їхати також бозом до Ню Йорку, боз їде кождої години.

Голоситися до: 113-4

L. S. VOZNE,
R. D. 2, Box 68, Bound Brook, N. J.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепаннєм косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 113—

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРҐ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio.
(Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

О. Е. МАЛІЦЬКИЙ
АДВОКАТ
512 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Tel. Main 5720
CLEVELAND, OHIO,

САВТ САЙД ОФІС, ВЕЧЕРАМИ:
2191 PROFESSOR STREET
(напроти Українського Банку)
Tel. Atlantic 2054.

СВІЙ ДО СВОГО! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

FURRIER (СТОРІДЖ)

Довголітний практик зі старого краю і в Америці, продовжує дальше свою форієрську роботу під ч.:

98 ST. MARK'S PLACE, — NEW YORK, N. Y.
(EAST 8th STREET, МІЖ 1. ЕВНЮ І ЕВНЮ А).

Коли хочете користати з нагоди заощадити гроші, — можете даром дістати сторідж, як принесете до перероблення або направи свої річи. Колиж хочете тільки сторідж, то дістанете за [illegible] В мене дістанете футра таньше, як де инде, і з повною ґарантією. Виконую всякі роботи в обсягу кушнірства.

Нові на замовлення. — Перерібки. — Направки, а також перефарбовую старі на нові. — Заховайте цю адресу, а придасться Вам.

СТАРА ВИПРОБУВАНА МЕДИЦИНА НАЙЛУЧША.

Від кількох літ занепадав я на здоровлю [illegible] ється мені, що нема медицини, котрої я не пробував би, та все надармо. Я був зневірений. [illegible] часі попало мені Ґінду Бренд Зілля. По ужитю першої пачки є почув значну зміну; заворот голови, вздуття і відбивання газів майже устало, я продовжав вживання, і сегодня чуюся мов новий сам. Нема нічого лучшого, яка стара, випробувана медицина з наших гір і піль під назвою Ґінду Бренд Зілля. — Так пише п. А. Дубас, 97½ [illegible] St., New York, N. Y.

Ціна за пачку $1.00, 6 пачок за $5.00.

НЕВДОВОЛЕНИМ ЗВЕРТАЄМО ГРОШІ.

BARON A. BORAK,
307 EAST 18th ST., NEW YORK, N. Y.

ХТО ЦІКАВИТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЮ КНИЖКОЮ

той мусить мати у себе наш катальоґ.

Наша книгарня, одинока укр. центральна книгарня за кордоном, видала

ПЕРШИЙ ПОВНИЙ ІЛЮСТР. КАТАЛЬОҐ УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК

У ньому подані усі українські книжки, мапи, ноти, картини, портрети, листівки і відзнаки, які є на книжковому ринкові західних укр. земель, Великої України і на еміґрації. Катальоґ має 12 аркушів друку, великого формату і обіймає 3622 назов книжок з кождої ділянки людського знання, катальоґ став підручною книжкою кождого освіченого Українця. Висилаємо тільки тим, хто купує у нас книжки. Адресуйте:

Тепер не треба уже звертатися за кождою книжкою до поодиноких видавців, бо наша центральна книгарня має усі книжки на складі. Наш катальоґ став підручною книжкою кождого освіченого Українця.

UKRAINISCHE BUCHHANDLUNG THEODOR SAWULA,
WIEN I, RIEMERG. 2, AUSTRIA.

FIRST AVENUE!

JERSEY PORK & PROVISION MARKET,
146 FIRST AVENUE (BETWEEN 8—9 STREET) NEW YORK CITY.
TELEPHONE: ALGONQUIN 9129.

Отсим маємо честь донести українській Публиці в Ню Йорку, що з днем 17-го травня (мая) 1930 р. буде отворений ПЕРШОРЯДНИЙ МАСАРСЬКИЙ СКЛАД (БУЧЕРНЯ). Буде продаватись ріжного рода мясо, як: воловина, телятина, баранина, кури свіжі биті і проче; рівнож всякі вироби масарські на спосіб краєвий. За свіжий і добрий товар ґарантуємо.

113-4 ІВ. СОБОЛЬ і Т. ЧАЙКА.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ДІВЧАТА І ЖІНКИ:

Коли Ваш бюст пласкиий, нерозвинений, не тішитеся красою ані повабом, коли твар і инші части тіла занадто волохаті, або волосе ваше на голові рідке і випадає, пробуйте нашої методи ВІДМОЛОДЖЕННЯ. Пишіть по безплатні ІНФОРМАЦІЇ зараз до: D. WROBLEWSKI & CO., 696 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (S).

МІЗАР
Король НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ.

Випробований середник на улекшення Ревматизму і перестуди, біль в руках, ногах, крижах, плечах, зимно у ногах, а поза шкіру якби мурашки лазили, і на улекшення дихавиці і всякої пухлини. — МІЗАР, великий слоїк $6.25, малий $4.25. — ЗДРОЯНКА цей середник здержує випад волосся, усуває порплі і помічний на пороєт волосся. Ціна за фляшочку $1.25. Належитість висилати разом зі замовленням, коли він не поможе, то звернемо вам вашу належитість. Пишіть на сю адресу: 31—

F. SOROKOWSKI,
2152 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА АСТМУ АБО ГЕЙ ФІВЕР.

Дарова пробна метода, яку кождий може вжити без неприємностий або втрати часу.

Ми маємо методу для припинення Астми і хочемо, щоб ви попрабували її на наш кошт. Без ріжниці, чи ваша хороба давна або теперішна, чи се Астма або Гей Фівер, ви повинні післати по пробку нашої методи. Нема ріжниці, де ви живете, яке занятте чи літа, коли терпите, наша метода принесе вам полекшу. Спеціяльно хочемо вислати її тим безнадійним, котрим всякі инші лікування не помогли, хочемо показати кождому, що наша метода присвячена для покінчення тих хоріб, як тяжкий віддих, свист і другі прояви. Ви неповинні поминути сеї безплатної оферти. Пишіть сейчас. Неприсилайте грошей, лишень, зашліть понизчий купон. Зробіть се нині. 101-

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
451-J Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:
....
....
....

PROBAK
DOUBLE-EDGE BLADES
THE BEST SHAVE YOU EVER HAD ..OR YOUR MONEY BACK

50 c. for 5
$1 for 10
Sample Blade 10 c.

If your DEALER cannot supply you, write direct

PROBAK CORPORATION
656 FIRST AVENUE NEW YORK

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:

Офіс: 485 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave
Phone: Brunswick 7767 або 7768
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568